

Nástroje kontroly kvality legislativy v kontextu České republiky

Michal Říha

Abstrakt

Cílem této práce je popis a zhodnocení nástrojů používaných ke kontrole kvality legislativy v parlamentní i předparlamentní fázi legislativního procesu. Hlavním zájmem je situace v Česku, ale práce se věnuje i představení nástrojů používaných v jiných státech, aby práce mohla podpořit diskuzi o jejich uplatnění i v tuzemsku. Nástroje jsou představovány na pozadí zásad dobré legislativy, např. přístup skeptického zákonodárce uplatňovaný s cílem zajištění stabilního právního prostředí. Tato zvolená metoda slouží k lepšímu uvědomění si konfliktů mezi některými zásadami, což se v praxi projevuje střetem legislativní reality a konkrétního nástroje, např. případy, kdy potřebný legislativní zásah je opožděn opakovaným projednáváním v Legislativní radě z důvodu dílčího teoretického problému, což ukazuje konflikt zásady rozumnosti a rozumné délky projednávání. Práce také neopomíjí vliv práva Evropské unie, který je zpravidla ponecháván stranou, přestože právo Evropské unie významně ovlivňuje tvorbu práva v členských státech, ať už vlastní legislativní tvorbou nebo přímým efektem. Ideově práce vychází z MacCormickovy teorie o sdílených principech mezi členskými státy. Další ideové zdroje jsou práce Helen Xanthaki. Rigorózní práce představuje chronologický postup, jak je návrh zákona tvořen, schvalován, přijímán, měněn a konečně jak se stává zákonem. Dále ukazuje místa, která pro jeho osud jsou nejrizikovější a kde je nejčastěji měněn. Jedním z cílů práce je ukázat tvrzené v reálném světě – příklady jsou vybírány ze současných legislativních návrhů nebo ze stenozáznamů Parlamentu. Tímto krokem bude docíleno, aby práce byla aktuální a opírala se o konkrétní příklady dobré nebo špatné praxe. Po přečtení by čtenář měl mít přehled o českém legislativním procesu a způsobech, které by jej mohly zlepšit.

Klíčová slova: kvalita zákonů, legislativní proces, Legislativní rada